

EL TEMPS ha comparat a grans trets els programes electorals dels partits polítics en set àmbits de polítiques públiques, horitzó nacional i crisi econòmica: sanitat, ensenyament, seguretat, relacions Catalunya-Espanya, economia i ocupació.

L'estat dels programes

L'horitzó nacional del Principat i la crisi econòmica són els elements que condicionen la majoria de programes electorals dels partits en aquesta campanya electoral. La comparació s'ha fet a partir de dos programes ja publicats, el de CiU i el PSC, i la col·laboració dels altres partits –ICV-EUiA, Solidaritat per la Independència (SI), Ciutadans (C's) i la CUP (Candidatura d'Unitat Popular)– que han accedit a avançar a EL TEMPS les línies generals dels seus programes, tot i que no estaven encara del tot aprovats ni presentats a l'hora de tancar l'edició d'aquest setmanari.

El PP és l'únic partit que no ha avançat a EL TEMPS cap detall del seu programa, que s'havia de presentar aquest diumenge després del tancament de l'edició d'aquest setmanari. Les úniques referències que es fan al programa del PP són extretes d'un preprograma de sis fulls titulat "Compromís amb els catalans", que no inclou cap esment a sanitat, ensenyament i seguretat.

■ SANITAT

En el programa electoral de CiU s'afirma que "el model sanitari de Catalunya es basa en uns principis fonamentals de qualitat i universalitat que cal, més que mai, reafirmar. El dret a la protecció de la salut i a l'atenció sanitària és un dret de ciutadania". Prometen "un sistema sanitari públic, universal, participatiu i descentralitzat". Per a aconseguir-ho, es potenciarà "la Central de Resultats, com a element d'informació dels resultats obtinguts pels centres sanitaris".

El PSC eliminaria l'euro per recepta, i convocarà "una mesa amb representants

de tots els operadors públics i concertats del sistema, col·lectius professionals, i usuaris, per iniciar un diàleg que condueixi a una proposta d'estructura de finançament del sistema que pugui tenir vigència per als propers vint anys". Preveuen un pla de xoc de reducció de les llistes d'espera.

Iniciativa proposa el "dret a decidir en salut". Això vol dir "l'establiment de canals directes, participatius, propers i transparents en les decisions que afecten la salut del conjunt de la ciutadania i en el finançament públic del sistema sanitari". Des d'ICV-EUiA, es defensa "la Sanitat Pública universal, de qualitat, segura i eficient perquè és patrimoni de tots i totes i perquè és un dels pilars bàsics de l'estat del benestar".

Per a Francesc Iglesias, d'Esquerra, "els pilars del nou sistema nacional de salut i social són la ciutadania responsable, saludable, exigent i l'excel·lència del nostre teixit professional". ERC defensa la continuïtat de l'estat del benestar i advoca per la creació d'un Ministeri de Salut i Afers Socials que simplifiqui les estructures administratives i de gestió, que sota criteris de transparència i eficiència, unifiqui el sistema de salut i serveis socials, universal i de qualitat, en tot el territori català.

Entre les propostes que la direcció de Solidaritat per la Independència (SI) va formular diumenge passat a les seves bases –per tal d'aprovar el seu programa electoral– hi havia la de garantir "una atenció sanitària de qualitat". "Cal considerar –defensava el programa que es va posar a votació– les empreses sanitàries, públiques i privades, com a fonts de riquesa (en moltes comarques, l'hospital

és la primera empresa i, a nivell nacional, l'ICS és la primera empresa del país), motiu addicional per a exigir una bona gestió a tot el sector".

Antonio Espinosa, de Ciutadans, explica que el seu programa "aposta pel sistema públic i universal de sanitat". Afirma que "ara és teòricament públic però majoritàriament concertat i hi ha un desviament de recursos públics cap a sectors privats". Ciutadans ho vol aturar.

Quim Arrufat, el número 3 de la llista de la CUP per Barcelona, assegura que batallaran "per la defensa absoluta de la sanitat pública universal" i "l'eliminació dels consorcis privats que estiguin en competència amb la sanitat pública".

■ ENSENYAMENT

La prioritat de CiU en aquest àmbit és "assolir els objectius de la Unió Europea determinats en l'Estratègia Europa 2020". Per això, asseguren que desplegaran la llei d'educació de Catalunya "per construir el nostre sistema educatiu basat en el model d'interès públic", es mantindrà el règim lingüístic, es potenciarà el "dret a l'elecció de centre" i aplicaran un pla per a reduir el fracàs escolar.

El PSC proposa "millorar la igualtat d'oportunitats invertint en educació 0-3 anys", "recuperar el nivell de qualitat que l'educació necessita" i, com a "regla d'or els pressupostos d'educació" es compromet que "no tornarà a abaixar ni un exercici més el pressupost destinat a educació". També volen "millorar la qualitat de la FP i connectar-la amb l'empresa".

ICV-EUiA promet "garantir uns serveis públics educatius de qualitat, que redueixin les desigualtats i millorin la cohesió social, on tots els centres sostinguts amb fons públics tinguin els mateixos drets i obligacions i on no sigui possible la segregació per sexe o per llengua". També "millorar la qualitat, l'equitat i l'èxit escolar amb més recursos i més autonomia per als centres".

ERC promet "un servei d'educació de Catalunya basat en la pluralitat i la llibertat d'opcions educatives, tots els centres finançats públicament, col·laborin en l'assoliment d'una escolaritat equilibrada de tot l'alumnat, des de la qualitat educativa i la cohesió social". I més concretament, "generalitzar l'atenció als infants de 0 a 3 anys" i "un sistema dual de formació professional en alternança,

que permeti als alumnes adquirir experiència laboral i les aptituds necessàries per a augmentar els aprenentatges teòrics i pràctics”.

El preprograma de Solidaritat per la Independència afirma que “l’educació ha de ser una prioritat d’estat”: “De l’educació depèn en gran part el futur d’un país i el benestar de les persones, i Catalunya ha de poder triar el model educatiu que cregui més adient per a aconseguir una societat més pròspera i un futur millor per a tots els catalans”, afirmen.

C’s, segons Antonio Espinosa, volen fer “èmfasi en el fet es necessita més implicació de les famílies per a resoldre el fracàs escolar”. Abaixar la taxa de fracàs escolar és la seva prioritat i volen recuperar la sisena hora. A més volen una “escola trilingüe en castellà, català i anglès com a llengües vehiculars”.

La CUP, segons Arrufat, defensarà el dret a l’escola pública de 0 a 3 anys i el model públic i universal en primària i secundària “per damunt de la privada”. Defensaran que es doni “prioritat absoluta a la FP sobretot en època de crisi”.

■ DRET A DECIDIR

El concepte de “referèndum d’autodeterminació” no surt en el programa electoral de CiU ni una vegada. A la pàgina 13, el programa de CiU explica les seves intencions en aquests termes: “Recollint l’establert a la resolució que va aprovar el Parlament de Catalunya per àmplia majoria el passat 27 de setembre de 2012, el proper Govern de la Generalitat impulsarà una consulta la propera legis-

latura per tal que el poble de Catalunya pugui determinar lliurement i democràticament el seu futur col·lectiu”. I afegeix que “aquesta consulta es farà d’acord amb la legalitat que s’esdevingui i amb tota la legitimitat democràtica”.

El PSC també ha inclòs el dret a decidir en el seu programa. Ho fa d’aquesta manera: “Manifestem el nostre convenciment que els ciutadans i ciutadanes de Catalunya hauran de decidir lliurement sobre qualsevol proposta de canvi substancial de les relacions entre Catalunya i Espanya, acordada entre les institucions catalanes i espanyoles, a través d’un referèndum en el qual es plantegi una pregunta clara a la que s’hagi de respondre de forma inequívoca, acceptant o rebutjant el projecte sotmès a consulta”.

Iniciativa vol “impulsar l’exercici del dret a decidir el futur de Catalunya la propera legislatura, amb la celebració d’un referèndum o consulta”. I proposa que “la propera legislatura partits polítics, agents socials i entitats representatives del país arribin a un ‘Acord Nacional per l’exercici del dret a decidir’, el més ampli possible”.

ERC planteja un full de ruta cap a la independència basat “en un procés legal i democràtic, amb la supervisió internacional”. Planteja un full de ruta que permeti la celebració d’un referèndum legal per la independència de Catalunya abans de dos anys. El resultat del referèndum permetrà abordar la fase constituent de la República de Catalunya, amb el procés de negociació amb l’Estat espanyol de reperiment d’actius i passius.

SI, segons la seva proposta de programa, està a favor d’un procés independentista en tres fases: La primera, “aconseguir una majoria clara al Parlament de Catalunya perquè Catalunya es proclamï sobirana a favor de la constitució del nou estat català”. La segona és “fer visible democràticament aquesta majoria” a través “de la proclamació formal de la independència pels electes independentistes que s’haguessin presentat a les eleccions amb un programa electoral que expressament inclogui l’objectiu de la independència, sent posteriorment ratificat en el Parlament” o bé “a través d’un referèndum”. La tercera és treballar per a “obtenir el reconeixement de la comunitat internacional”.

Antonio Espinosa explica què en pensa Ciutadans, del dret a decidir: “Nosaltres pensem que allò que afecta a tothom ho ha de decidir tothom. La integritat territorial d’un estat afecta a tots els seus ciutadans, no només els que volen separar-se. Entenem que, mitjançant els procediments constitucionals i la prèvia aprovació de les Corts Generals, es poden dur a terme referèndums de separació d’una part”.

La CUP considera el dret a decidir “un dret inalienable dels pobles”. La CUP defensa dues mesures: en primer lloc, “el suport a l’impuls del referèndum d’autodeterminació en el menor temps possible”; però també “la creació d’una assemblea de regidors dels Països Catalans per avançar en la independència dels Països Catalans”.

■ RELACIONS CATALUNYA-ESPANYA

El programa de CiU constata que la federació nacionalista ha provat d’aconseguir l’encaix Catalunya-Espanya, però afirma que aquesta és “una etapa que s’acaba”. I proposa la transició nacional: “Una transició que farem amb diàleg, amb l’Estat espanyol, amb la Unió Europea i amb la comunitat internacional. Amb el rigor i la seriositat que donen credibilitat al nostre projecte. I amb una actitud pacífica i de convivència, sense caure en provocacions”.

El PSC planteja “un nou marc de relacions entre Catalunya i Espanya: el federalisme. Perquè creiem fermament –diu el programa– que la prosperitat de Catalunya es veurà enfortida amb una nova relació federal amb Espanya amb

un nou marc de relacions que reconegui, a nivell institucional, la singularitat de la nació catalana”. Aquest federalisme implica una reforma de la Constitució basada en les quatre erres: Reconeixement de l'estat plurinacional, Regles del joc, Representació al Senat i Recursos suficients per a la Generalitat.

En “Compromís amb els catalans” el PP defensa la continuïtat de l'actual estat autonòmic: “És l'ocasió per a dir alt i clar que volem seguir convivint amb la resta d'Espanya i apostar clarament per seguir sent part de la Unió Europea”.

ERC voldria “establir una comissió bilateral amb l'Estat espanyol per celebrar un referèndum d'independència, i si escau, negociar posteriorment la partició d'actius, drets i obligacions i passius, com a estat successor”.

C's, segons Antonio Espinosa, “pensa que Catalunya ha de continuar formant part d'Espanya i no cal canviar de país sinó canviar el país, de dalt a baix”. El partit aposta “pel model federal” però sense asimetries o només amb asimetries assumides per totes les comunitats.

La Candidatura d'Unitat Popular, segons Quim Arrufat, considera que la relació amb Espanya ha de ser la normal “entre països que compartim un marc similar i una història amb alts i baixos més o menys comuna”. La CUP aspira “a tenir amb l'Estat espanyol la mateixa relació que amb qualsevol altre estat de la Mediterrània, una relació d'entesa, de cordialitat i de respecte mutu”, després de la independència.

■ ECONOMIA I OCUPACIÓ

El programa de CiU, Catalunya 2020, promet “una Catalunya més competitiva, innovadora i internacionalitzada” a través del foment de l'activitat productiva per crear ocupació: “Suport permanent a l'activitat econòmica i simplificació administrativa” perquè es creïn empreses; “finançament per a l'activitat productiva”, “suport a les petites i mitjanes empreses”, foment també de la “innovació” i un esment a la responsabilitat social de l'empresa. També especifica que s'ajudarà els sectors productius més dinàmics, la indústria “més que mai”, el model català de comerç i el sector primari, amb potenciació de l'agroindústria, recerca agroalimentària i mesures concretes per als sectors del vi i el cava, la pesca i l'aqüicultura i foment del cooperativis-

me. Pel que fa a l'R+D+i, ho considera una garantia de progrés econòmic i una inversió de futur, per la qual cosa vol consolidar el model català de recerca i innovació, afavorir la transferència de coneixement i la recerca biomèdica.

El PSC vol “una Europa forta que treballi pel creixement de tots els països membres”. Per això cal avançar cap a “una major unió política”, la creació d'eurobons, una integració fiscal i una reforma dels estatuts del Banc Europeu perquè vetlli també pel creixement econòmic. A Catalunya pretèn impulsar un “acord estratègic per la reactivació econòmica i l'ocupació”.

Els socialistes estan a favor d'un pla de xoc contra l'atur juvenil amb la creació d'una Xarxa d'Orientació i Informació

FRATS I CAMPS

Professional. A més, volen crear “una unitat d'acció ràpida en processos de reestructuració d'empreses a Catalunya, que faci seguiment personalitzat de totes les empreses que presentin ERO i presenti alternatives que en facilitin la viabilitat, per mirar d'evitar la desaparició del negoci, i busqui nous socis o analitzi la reconversió del negoci per un altre, i fomenti la re-empresa”.

Iniciativa proposa “eliminar de la Constitució espanyola la preeminència del pagament d'interessos i principal del deute per davant de les despeses socials”. Per això derogaria “les Lleis d'Estabilitat Pressupostària”. Situar la recuperació econòmica com l'objectiu fonamental de la política econòmica a Catalunya, Espanya i la Unió Europea, segons Iniciativa. També volen “pro-

moure una auditoria de la despesa i dels recursos econòmics-financers emprats a rescatar o ajudar el sistema financer i altres grups o projectes empresarials (ajuts al sistema financer, autopistes i autovies, companyies elèctriques)”. El fet que aquestes despeses hagin estat en detriment de despeses socials bàsiques, diuen, podria considerar-se una situació de “deute il·legítim”.

ERC proposa la “creació de la Hisenda nacional catalana”, “una política integral de foment de les exportacions i la internacionalització del teixit productiu”, “augmentar la inversió en R+D+i, prioritzant les pime com a destinatàries dels ajuts”, polítiques de clusterització i un banc públic d'inversions que faciliti el finançament públic a les infraestructures crítiques per a augmentar la competitivitat de les empreses.

El preprograma de SI considera que “les retallades no són cap solució sinó una conseqüència directa de l'ofec financer que patim”. A partir d'ara, “cal pilotar el país amb la màxima seguretat i amb el rumb encertat, per a sortir de la crisi actual amb una economia més sòlida i més forta. Per això, el primer que cal fer és eliminar la causa primera de la crisi, que no és altra que l'ofec financer”.

Ciutadans creu que “cal una reactivació econòmica”, “no és el moment de més retallades”. Segons Antonio Espinosa, “un tema cardinal, especialment a Catalunya, és fomentar una política industrial que afavoreixi la implantació i desenvolupament de clústers”. Com a mesura concreta, Ciutadans proposa “eximir de la quota empresarial de la Seguretat Social durant dos anys les empreses que contracten indefinidament nous empleats sempre que suposi increment de plantilla i no hagin acomiadat ningú en els tres mesos anteriors”.

La CUP, segons Quim Arrufat, promet que aturaran un tipus d'economia que consideren la responsable de la crisi: “No volem una economia que estigui basada en l'especulació ni en la construcció, que vol convertir tot el país en un parc temàtic global”. La “mesura clau” de la CUP és “replantejar” el sistema financer: “s'ha de posar fi a l'especulació i crear una banca pública, una entitat d'estat que garantiria la inversió en l'economia real i productiva del país”.

Redacció